

Sygn. akt I C 1641/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : Sędzia Małgorzata Andrzejkowicz

Protokolant : aplikant radcowski Grzegorz Targoński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 sierpnia 2020 r. w S.

sprawy z powództwa A. T. (1)

przeciwko Gminie M. S.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu;

III. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie na rzecz radcy prawnego A. K. kwotę 4.428 zł (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem złotych) tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Sygnatura akt I C 641/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 lipca 2017 r., ostatecznie sprecyzowanym pismem z dnia 20 listopada 2019 r., powód A. T. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego Gminy M. S. – Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w S. kwoty 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia z tytułu dyskryminacji i niegodnego traktowania jakiemu został poddany podczas procedury przyznawania świadczeń z opieki społecznej w postaci m.in. zasiłków celowych i niewłaściwego i naruszającego godność człowieka traktowania powoda przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w S..

W uzasadnieniu wskazano, iż organ pomocy społecznej jest do niego negatywnie nastawiony, a taka ocena jego osoby przekłada się bezpośrednio na wysokość przyznawanych mu świadczeń socjalnych, co jest bezprawne i jako takie nie może być prawnie chronione.

Pozwany w piśmie z dnia 18 lutego 2020 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że udziela powodowi pomocy społecznej zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy. Dodał, że nie zgadza się z twierdzeniem pozwu, iż na skutek odmowy przyznania specjalnego zasiłku celowego z przeznaczeniem na leki bez recepty oraz doładowanie telefonu komórkowego czy też na skutek przyznania zasiłku w kwocie 200 zł z przeznaczeniem na wnioskowane przez powoda potrzeby naruszył oraz zasiłku jednorazowego w kwocie 150 zł

z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu warzyw, owoców i środków czystości i higieny osobistej naruszył dobra osobiste powoda w postaci prawa do życia na godnym poziomie. Wskazał, że przyznane mu kwoty zasiłków celowych były adekwatne do dokonanych przez organ ustaleń i możliwości finansowych ośrodka, a ponadto przekraczały średnią wysokość tego typu świadczeń dla osób ubiegających się o pomoc. Pozwany zaznaczył, iż jego decyzje w zakresie odmowy przyznania powodowi świadczeń z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu leków bez recepty czy też doładowania konta telefonu komórkowego były zasadne, nadto powód skorzystał z prawa do odwołania się od decyzji (...) w administracyjnym toku instancji i decyzje te zostały utrzymane w mocy. Pozwany zaprzeczył by był do powoda negatywnie nastawiony oraz by niezasadnie odmawiał powodowi pomocy, przy czym podał iż powód od 2009 r. nieprzerwanie korzysta ze świadczeń pomocy społecznej. Pozwany zaakcentował, iż powód mimo to występuje regularnie przeciwko (...) S. z analogicznymi do wniesionego powództwami.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Orzeczeniem z dnia 1 lipca 2013 r. (...) ds. Orzekania o Niepełnosprawności w S. postanowił zaliczyć A. T. (1) do znacznego stopnia niepełnosprawności, z koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji do 31 lipca 2018 r.. U powoda rozpoznano schizofrenię paranoidalną.

A. T. (1) nie otrzymuje renty i emerytury ani zasiłków z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Na okres od 01 lipca 2013 r. do 31 lipca 2018 r. miał przyznany zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł miesięcznie. Nie korzysta z dodatku mieszkaniowego oraz ze zryczałtowanego dodatku energetycznego. Zamieszkuje w mieszkaniu przyrodniej siostry z bratem, który prowadzi osobne gospodarstwo domowe.

Dowód:

- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z 01.07.2013 r. k. 91

- karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 92

- pismo ZUS k. 93, k. 107

- pismo dnia 04.07.2017 r. k. 105

Pismem z dnia 27 czerwca 2017 r. powód wystąpił do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w S. o przyznanie zasiłków celowych na zakup leków bez recepty tj. C. C., (...), (...), P., R. C., A. itd., odzieży, warzyw i owoców, środków czystości oraz doładowanie konta w telefonie komórkowym.

Decyzją RO.P. (...). (...)- (...).2017 z dnia 13 lipca 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w S. przyznał A. T. (2) świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na dofinansowanie do zakupu żywności w kwocie 200 zł miesięcznie od dnia 1 lipca 2017 r. do dnia 31 października 2017 r.

Decyzją RO.P. (...). (...)- (...).2017.IIa z dnia 13 lipca 2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w S. przyznał A. T. (2) zasiłek celowy z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu warzyw, owoców, odzieży, środków czystości i higieny osobistej w kwocie 150 zł jednorazowo.

Pismem z dnia 6 września 2017 r. powód wniósł o przyznanie mu zasiłku celowego na zakup leków bez recepty, obuwi i odzieży zimowej, środków czystości i higieny osobistej oraz doładowanie konta w telefonie komórkowym

Decyzją z dnia 21 września 2017 r. RO.P. (...). (...)- (...).2017. (...) w S. odmówił A. T. (2) zasiłku celowego na zakup leków bez recepty i doładowanie konta do telefonu komórkowego.

Decyzją RO.P. (...). (...)- (...).2017.(...) z dnia 21 września 2017 r. (...)

w S. przyznał powodowi zasiłek celowy z przeznaczeniem na dofinansowanie do zakupu obuwia i odzieży na okres zimowy, zakupu środków czyszczących i higieny osobistej w kwocie 250 zł jednorazowo.

A. T. (2) wniósł odwołanie od decyzji z dnia 13 lipca 2017 r. RO. (...). (...)- (...).2017.IŁa w przedmiocie odmowy przyznania zasiłku celowego z przeznaczeniem na zakup leków bez recepty i doładowanie konta do telefonu komórkowego. Odwołanie zostało rozpoznane przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S., które decyzją SKO.JB. (...) z dnia 22 sierpnia 2017 r. utrzymało w mocy decyzję organu pierwszej instancji.

Powód wniósł także odwołania od decyzji z dnia 21 września 2017 r. znak: RO.P.106759/6233- (...).2017.IŁa oraz RO.P. (...). (...)- (...).2017.IŁa które Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S. utrzymało w mocy, w dwóch decyzjach wydanych w dniu 24 października 2017 r. (...) oraz (...).

Dowód:

- wniosek powoda o przyznanie zasiłku k. 88
- decyzja RO.P. (...). (...)- (...).2017.IŁa k. 115
- decyzja RO.P. (...). (...)- (...).2017.IŁa k. 116
- decyzja RO.P. (...). (...)- (...).2017.IŁa k. 117
- wniosek powoda o przyznanie zasiłku k. 99
- decyzja RO.P. (...). (...)- (...).2017.IŁa k. 118
- decyzja RO.P. (...). (...)- (...).2017.IŁa k. 119
- decyzja SKO.JB. (...) z dnia 22.08.2017 r. k. 120-123
- decyzja (...) z dnia 24.10.2017 r. k. 124-125
- decyzja (...) z dnia 24.10.2017 r. k. 126-127

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wielokrotnie przeprowadzali bądź usiłowali przeprowadzić w miejscu zamieszkania powoda wywiad środowiskowy celem zweryfikowania jego sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej powoda.

Dowód:

- kwestionariusz rodzinnego wywiadu z dnia 13 lipca 2017 r. k. 87
- kwestionariusz rodzinnego wywiadu z dnia 19 września 2019 r. k. 98
- ocena sytuacji osoby k. 95-97

Powód w okresie od 2006 r. inicjował liczne postępowania karne składając w Prokuraturze Rejonowej S. – Zachód zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez pracowników (...). W sprawach zainicjowanych przez A. T. (2) prokurator odmówił wszczęcia dochodzenia w oparciu o art. 17 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. Powód we wszystkich sprawach składał zażalenia, które następnie uległy oddaleniu przez sąd.

Dowód:

- pismo z Prokuratury Rejonowej S. – Zachód w S. k. 152-153

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Podstawę prawną roszczenia powoda w niniejszej sprawie stanowił przepis art. 417 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. W myśl art. 417 § 1 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Zgodnie zaś z art. 448 k.c. w razie naruszenia dóbr osobistych sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przy czym co istotne w niniejszej sprawie, stosownie do treści art. 417¹ § 2 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Odnosi się to również do wypadku, gdy prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja zostały wydane na podstawie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą.

Mając na uwadze powyższe regulacje, po analizie materiału dowodowego złożonego do akt niniejszej sprawy, sąd doszedł do jednoznacznego przekonania, że nie zaistniały podstawy do przyjęcia odpowiedzialności pozwanego w zakresie stanowiącym przedmiot żądania A. T. (1).

W pierwszym rzędzie wskazać należy, iż sama okoliczność, że w ocenie powoda przyznane mu świadczenie w ramach realizowania przez jednostkę samorządu terytorialnego pomocy społecznej jest zbyt niskie, nie czyni zasadnym zarzutu bezprawności działania w świetle art. 417 § 1 k.c. Podkreślić w tym miejscu należy, iż wysokość świadczeń jest ograniczona przepisami, a ich celem jest przede wszystkim udzielenie wsparcia, a nie zaspokojenie wszystkich potrzeb wnioskującego. Podnieść bowiem należy, iż Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w S., jako jednostka gminy, realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i zgodnie z art. 2 ust. 1 pomoc społeczna jest instytucją polityki państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi, pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi i osobami prawnymi i fizycznymi. Zgodnie z art. 3 ustawy pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz zapobieganie sytuacjom, o których mowa w art. 2 ust. 1, przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem; rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej. Jako świadczenia z pomocy społecznej można wymienić między innymi zasiłek stały, okresowy, celowy i specjalny celowy. Przepis art. 37 ust. 2 i 3 ww. ustawy ustala zasiłek stały w wysokości - w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie (kwota ta jest ustalana według kryterium z art. 9 ustawy). Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie. Zgodnie z art. 38 ust. 1, 2 i 3 ustawy zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Zasiłek okresowy ustala się w przypadku osoby samotnie gospodarującej do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie i niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby. Kwota zasiłku nie może być mniejsza niż 20 zł miesięcznie. Zasiłek celowy, w myśl art. 39 ustawy, może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy, przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o

odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego (ust. 4). Zgodnie z powyższym, dla oceny czy wobec osoby wnioskującej o przyznanie świadczenia prawidłowo realizowana jest pomoc społeczna istotne jest więc to, czy pracownicy ośrodka pomocy społecznej realizują nałożone na nich ustawą obowiązki i czy ich działania mieszczą się w ramach przyznanych uprawnień a nie zaś subiektywne przekonanie wnioskującego o tym, jaki winien być zakres i wysokość otrzymanej pomocy. Co istotne świadczenia z pomocy społecznej nie mają na celu pokrycia wszystkich potrzeb osoby wnioskującej zaś udzielenie jej wsparcia w zakresie ustawą przewidzianym. Jednostki wykonujące zdania z zakresu pomocy społecznej mają bowiem wspierać osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz uwzględnianiu potrzeb zgodnie z możliwościami pomocy społecznej.

W dalszej części podnieść należy, iż świadczenia z tytułu pomocy społecznej przyznawane są na podstawie decyzji administracyjnej, co oznacza, że osoba, która nie zgadza się z treścią decyzji, może wnieść od niej odwołanie, a także, iż decyzje te nie mogą być przedmiotem weryfikacji w postępowaniu cywilnym. Dostrzec należy, iż powód prawidłowo wniósł odwołania od decyzji pozwanego. Decyzje zostały zweryfikowane przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w S., które utrzymało w mocy orzeczenia organu pierwszej instancji. Na tym etapie postępowanie administracyjne zostało zakończone. W niniejszej sprawie nie został zatem spełniony podstawowy warunek odpowiedzialności jednostki samorządu terytorialnego w postaci stwierdzenia niezgodności z prawem decyzji o przyznaniu świadczeń lub o odmowie ich przyznania w przewidzianym do tego ustawowym trybie. Nie zostało także wykazane, aby w procedurze rozpoznawania wniosków powoda doszło do nieprawidłowości, które mogłyby mieć wpływ na treść decyzji.

Należy zauważyć iż zawiadomienia A. T. (3) kierowane do Prokuratury Rejonowej S. – Zachód w S. inicjujące liczne postępowania, napotykały się z analogiczną podstawą, na której prokurator wydawał postanowienia w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa tj. ze względu na brak znamion czynu zabronionego oraz brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia czynu (art. 17 § 1 i 2 k.p.k). Następnie, rozstrzygnięcia były przedmiotem zażaleń, które Sąd we wszystkich sprawach oddalił. Wątek „nękania”, „prześladowania” lub narażenia na niebezpieczeństwo przez (...) w S. był obecny w większości pism, jednak mimo przekonania powoda o celowym zaniżaniu lub pozbawieniu go świadczeń oraz dopuszczaniu się przez pozwanego czynów zabronionych nie znajduje potwierdzenia w obiektywnej rzeczywistości.

Wobec powyższego powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości, o czym orzeczono w pkt I sentencji.

Mając na względzie sytuację osobistą i majątkową powoda o kosztach niniejszego postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. i odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu, o czym orzeczono w pkt II sentencji.

W pkt III sentencji na podstawie § 8 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2019.68 t.j.) ustanowionemu pełnomocnikowi radcy prawnemu A. K. przyznano kwotę 4.428 zł powiększoną o podatek VAT tytułem kosztów udzielonej pomocy prawnej.

Sędzia Małgorzata Andrzejkiewicz

Sygn. akt I C 1641/19

Dnia, 12 sierpnia 2020 r.

ZARZĄDZENIE

1) (...)

2) (...)

3) (...)

4) (...)

Sędzia Małgorzata Andrzejkowicz